

MONOPOL ŠOLANJA

Komunistična narodna vlada v Ljubljani je izdala 30. julija uredbo o šolstvu, ki so jo podpisali podpreds. čr. Marjan Brečelj, min. za prosveto dr. Jerdo Kozak in min. za nar. zdravje čr. Marjan Ahčin. S to uredbo so dobili komunistični dijaki monopol nad šolanjem, ker noben naš dijak ne bo mogel več obiskovati šol. Naj navedemo samo par členov iz nje:

Čl. 2. Dijaki in dijakinje, ki so a) služili v okupatorskih ali okupatorju hlapčujočih vojaških formacijah, ali b) bili voditelji ali propagandisti v okupatorskih ali okupatorju hlapčujočih organizacijah, ali c) bili pobudniki ali propagatorji za izključitev ali siceršnje preganjanje sošolcev, ki so bili pristaši ali simpatizerji narodno osvobodilnega gibanja, izgube nekvarno event. težje kazni za svoja dejanja pravico do šolanja, obiskovanja katerikoli tečajev in do opravljenja kakršnih koli izpitov in sicer: a) na srednjih in meščanskih šolah za dobo do začet. šol. leta 1946/47, na učiteljskih pa za vedno; b) na univerzi in drugih visokih šolah za dobo najmanj do začetka šol. leta 1946/47 in po težji krivdi tudi za daljšo dobo, največ pa za dobo do začetka šol. leta 1948/49.

Čl. 3. Sklepe o ukrepih, ki jih predvideva čl. 2. izreče: a) Ako gre za rednega dijaka srednje, učiteljske ali meščanske šole, po javnem zaslišanju sošolcev ter profesorskega razrednega zbora, celotni prof. zbor zavoda. b) Ako gre za dijaka srednje, učiteljske ali meščanske šole, ki neče napraviti izpit pred stalno izpitno komisijo oz. posecati tečaj za pravo na izpite, profesorski zbor za stalne izpitne komisije oz. predavateljski zbor tečaja. c) Ako gre za visokošolca, komisija iz čl. 3. uredbe o priznanju in veljavnosti v času okupacije opravljenih tečajev in izpitov ter doseženih izpričeval in diplom

TUDI IZPITE SO RAZVELJAVILI.

Ne le, da so naši mladini onemogočili nadaljnje šolanje, tudi že opravljene izpite so ji razveljavili. Naj citiramo njihovo uredbo:

Čl. 3. Brezpogojno so veljavna vsa izpričevala katerekoli srednje učiteljske ali meščanske šole tistih dijakov: a) ki so vsaj eno leto bili borci NOV ali POJ ali jugosl. armadi ali ki so vsaj eno leto delovali kot aktivisti OF na osvobojenem ali na neosvobojenem ozemlju in svojega odnosa do narodno osvobodilnega gibanja niso spremenili; ali b) ki so saj brez en razred napravili izpit na redni srednji ali meščanski šoli na osvobojenem ozemlju ali na taki šoli vsaj v šol. letu 1944/45 obiskovali kak razred in jih je osvoboditev zatekla na strem osvobojenem ozemlju ali v vrstah jug. armade, ali pri katerem koli delu v narodno osvobodilnem gibanju.

Čl. 10. - 1) Na ozemlju federalne Slovenije od začetka šol. leta 1941/42 dalje opravljeni tečaji in izpiti katerekoli vrste, ali v tem času dosežena izpričevala in diplome se ne priznajo.

2) Izjemoma se prizna veljavnost teh tečajev, izpitov, spričeval in diplom: a) v čl. 3. pod a) navedenim dijakom in b) tistim dijakom, katerim prizna veljavnost posebna za to postavljena komisija.

"VRACAJO SE..."

Pod gornjim naslovom je objavilo ljubljansko min. za soc. pol. odd. za repatriacijo v Slov. Por. z dne 14. t. m. sledeče poročilo:

"Težave z repatriacijo iz Italije so bile doslej precejšnje. Onemogoče formalne in dejanske ovire so bile stavljenе na pot našim delegatom Zvezne vlade in našim Narodno osvobodilnim odborom v Italiji. Zavezniške oblasti so končno le priznale našo delegacijo v Milanu in obvestile,

da ji bodo dale na razpolago vsa prevozna sredstva, zaloge živeža in prostore za zbiranje povratnikov, katere bo delegacija poslala preko Trsta v domovino.

Iz južne Francije (Marseille in okolice) se naši državljani ne bodo vračali preko morja, temveč preko Alzacije in Nemčije. Iz vzhodne Francije se vračajo skupno s povratniki tudi stari izseljenci. To so rudniški delavci, za katere v Jugoslaviji ni bilo kruha in so ga morali iskati po tujih rudnikih. Ko bo rešeno vprašanje njihovega soc.zavarovanja prenosa njihovega imetja, bo vsen omogočen povratek v domovino. V Nemčiji je v glavnem izpraznjeno solnograško področje, dunajski sektor in Bavarska.

Po vseh središčih Nemčije so rasposlali zvezni oficirji od vojne misije v Parizu. Vsepovsod pa naletite na živo kampanjo mednarodnih reakcionarnih krogov, ki hujska Jugoslovane proti novi Jugoslaviji, proti vrnitvi in jih skuša pridobiti za njihove razdiralne namene. Tako naša domaća pobegla in inczemski reakcija ovira odhod v domovino in postaja ponovno kriva še hujskega trpljenja naših ljudi.

Do 8. avgusta je bilo skozi slovensko ozemlje repatriiranih okrog 98.813 oseb med njimi 36.564 Slovencev, okrog 46.000 neregistriranih oseb in 13.249 inczemcev.

TUDI NAS BI RADI IMELI.

V istem poročilu stoji tudi naslednje: "Po dogovoru z zavezniki bi Jugoslovani iz Koroške že morali biti repatriirani, vendar se to še ni zgodilo. Zavezniško oblasti iz neznanih razlogov še vedno niso omogočile odhoda naših delegatov na Koroško. V tem predelu se zadržujejo predvsem fašistični elementi, ki so po osvoboditvi zbežali iz Jugoslavije."

Da ne bo kdo mislil, da gre tu za kak nov dogovor med Titom in zavezniki, pripominjamo, da se komunisti verjetno sklicujejo na prvotni dogovor, po katerem naj bi takoj za domobranci vrnili tudi civilne begunce. Saj je bilo v Vetrinju dva dni po zadnjem domobranskem transportu izdano povelje, da mora biti pripravljenih za transport toliko in toliko civilistov, kateremu povelju pa so čez dve uri dodali "ki se hočejo prostovoljno vrniti v Jugoslavijo." Maršal Alexander je takrat namreč izdal novo povelje, ki določa, da ne smejo nikogar več vrniti proti njegovi volji.

AMNESTIJE SO SE POLAKOMNILI.

Poročali smo že, da so prišli na Koroško Titovi agenti, ki naj bi pregovorili naše ljudi, da bi se vrnili v Titovino. Res jim je par beguncev naselilo. Tako se je vrnilo v Titovino okrog 40 "skesanecv", 22.t.m. pa je izmed teh prišla nazaj neka žena, ki je vsa objokana pripovedovala, kako so bili sprejeti na Področci. "Ko smo prišli na Področce so nas takoj razdelili po narodnostih. Kaj je bilo z drugimi ne vem, nas Slovence so takoj oplenili in slekli, kar nas je bilo v dobrih oblekah, nato so nas začeli zasmehovati in pretepati. Zvečer mi je uspelo, da sem ušla partizanom iz taborišča. Kratek poročilo, a dovolj jasno.

ZEMLJA JE OKROGLA. Te dni se je pripeljala v špitalsko taborišče neka šest članska družina doma nekje v okolici Zagreba. Ta družina je bila med vojno na delu na Koroškem, a se je 16. junija t.l.vrnila s transportom v domovino. Po vrnitvi se je začelo njihovo romanje od taborišča, do taborišča, dokler niso do-

speli do Zagreba. Tukaj so ugotovili, da je njihov praded iz Češkoslovaške, zato so hiteli da jih vrnejo v njihovo "domovino". Ko je uboga družina bila "repatriirana" ni prišla v Prago, je tudi tukaj niso hoteli priznati za svojo, ampak so jo vrnili zopet nazaj, kjer so med vojno delali. Vsa onemogla in izčrpana je prispela zopet nazaj od koder je pred dvema mesecema odšla. Nov dokaz, da je zemlja okrogla.

38 DUHOVNIKOV ZAPRTIH. Po naj-novejših vesteh je zdaj samo v Ljubljani zaprtih 38 duhovnikov. Med njimi so nanovo Brulo Franc, Supin in Hrastelj, ki se je vrnil iz Dachau.

IZ LJUBLJANE NAM POROČAJO, da tudi partizanski ljudje že nestrpno pričakujejo spremembe. Po mestu se množijo napisi "Živel kralj Peter III IZ TREVISA JAVLJAJO, da bo čez kak teden tamošnje taborišče preseljeno. Kam, ne vedo. Upajo, da v Padovo. CE HOČETE, da bodo Domači Glasovi zanimivi, pošiljajte uredništvu poročila, posebno novice iz domovine in partizansko časopisje.